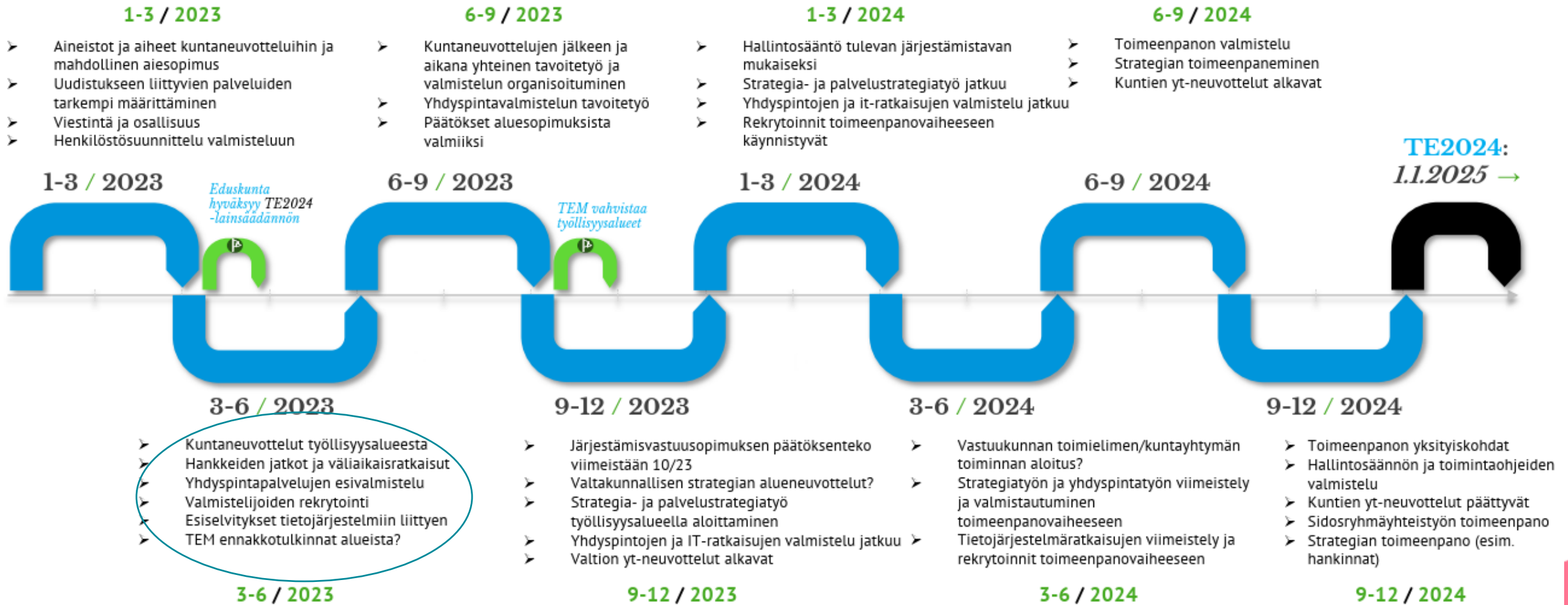

TUUSULA

TE-palveluiden siirtäminen kuntiin – aikataulu ja valmistautuminen

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta 29.3.2023

Valmistelun aikajana ylätasolla vuoden 2024 loppuun

Aikataulusta ja aiesopimuksesta

- Aiesopimus työllisyysalueesta – sopimus on konsulttivetoisesti valmistelussa
  - Aiesopimusten päätöksiin tulisi valmistella vaihtoehtoiset skenaariot työllisyysalueiksi tai ainakin tuoda esiin, että alueita on selvitetty yhtä vaihtoehtoa laajemmin ja perustella tehtävää valintaa. Selvitykset on nyt tehty jokaisessa kuudessa kunnassa
  - Aiesopimuksen jälkeen alkaisi varsinainen kuntaneuvottelu, jossa sovittaisiin yksityiskohdista. Osana aiesopimusta sovittaisiin kuntaneuvotteluissa sovittavista asioista.
  - Sopimukset ja valtuustojen päätökset tulee toimittaa valtioneuvostolle lokakuun 2023 loppuun mennessä. Valtuustojen ja hallitusten tulee siis käytännössä päättää esitysten mukaan.

Ilmoitus työ- ja elinkeinoministeriölle

31.10.2023 mennessä

1. Kuntien sopimus yhteisestä toimielimestä TAI kuntayhtymän perussopimus
2. Työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma
  - Ilmoitus, jos ei haluta vastaanottaa olemassaolevia TE-palveluiden toimitiloja
  - Hakemus, jos järjestämislain ehdoista haetaan poikkeuslupaa
3. Valtioneuvosto päättää työllisyysalueen muodostamisesta

Järjestämissuunnitelma työllisyysaluepäätöksiin

Suunnitelmasta on käytävä ilmi:

- a) tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen
  - b) palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut
  - c) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen
  - d) yhteistyötahot ja -muodot
  - e) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen
  - f) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.
- Sisällössä paljon samaa kuin järjestämisvastuusopimukseen liittyvässä valmistelussa.

Kuntaneuvottelut ovat käynnissä

- Poliittisen johdon yhteinen kokous pidettiin **28.2.2023**, jossa tunnusteltiin tahtotilaa Keski-Uudenmaan kuntien työllisyysalueen muodostumiseen ja jatkoselvitysten laatimiseen
- Konsulttitoimisto Vento & Pernu toimii yhteistyökumppanina Keski-Uudenmaan kuntien kanssa
- Kuntien kuntajohdosta ja nimetyistä avainhenkilöistä koostettu ohjausryhmä johtaa työllisyysaluevalmistelua ennen kuin järjestämisvastuu ollaan saatu sovittua
- Tuusulan kuntahaastattelu pidettiin konsulttien Vento & Pernu toimesta **20.3.2023**
- Tuusulan näkemyksiä työllisyysalueesta ja uudistuksen keskeisistä tavoitteista
  - Palvelurakenneuudistuksen tulee tukea Tuusulan elinvoimaisuuden kasvua.
  - Mahdollistetaan lähipalvelut kuntalaisille
  - Rakennetaan yhteistyössä järjestäjän ja kuntien kanssa tasavertaiset palvelut, asuinpaikasta ja työnhakijoiden erilaisista tilanteista riippumatta
  - Ehdotettavaksi myöhemmin kuntaneuvotteluihin: Yksi palvelutoimipiste (palvelutori) Etelä-Tuusulan alueelle Hyrylään. Mikkolan koulun tilojen käyttöä selvitetään, yksi vaihtoehtoista olisi perustaa kiinteistöön toimipiste, joka kokoaisi työllisyyden viranomaistoimijat sekä kunnan nykyiset, työllisyyttä edistävät toiminnot saman katon alle.
  - Palveluiden tuotannon osalta pyritään toimintamalliin, jossa kunnilla on aito mahdollisuus vaikuttaa ja tuoda viranomaistyönä tehtävää asiakaspalvelua sekä työllistämistä edistävät palvelut koordinoitusti yhteen, jotta paikallinen työllisyyden ekosysteemi saadaan toimimaan kunnan muiden palveluiden kanssa mahdollisimman saumattomasti yhteen.
    - Tämä tarkoittaa kevyttä, vain välttämättömät palvelut tuottavaa kuntayhtymää, jonka tehtävänä on suunnitella, valvoa ja raportoida viranomaistyötä. Kuitenkin viimekätinen vastuu palveluiden järjestämisestä säilyy aina järjestäjällä (tätä ei voida delegoida peruskunnille vaikka tuottaminen ja viranomaistehtävien hoitaminen voidaanankin)
    - Malli edellyttää huolellista suunnittelua kunnissa tarjottavien palveluiden konseptoinnista, osittaisesta harmonisoinnista ja varsinkin palveluiden hinnoittelun osalta

Kuntayhtymä vai vastuukuntamalli Keski-Uudellemaalle?

Kuntayhtymän ja vastuukunnan ero talouden näkökulmasta Miten taloudelliset vastuut jakautuvat eri vaihtoehtoissa?

- Sopimus voi rahojen osalta olla sisällöltään täysin samanlainen kummassakin mallissa
- Kuntayhtymä on hallinnollisesti raskaampi ja itsenäisempi
  - Kuntayhtymä on oma organisaationsa, uusi juridinen toimijansa, mm. oma talousarvio ja tilinpäätös
  - Edellyttää henkilöstöä ja synnyttää hallinnon kustannuksia
  - Järjestämisvastuu mahdollista antaa myös olemassa olevalle kuntayhtymälle, esim. ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle
- Vastuukunta osa kunnan organisaatiota, eikä synnytä uutta kuntahallintoa
  - Henkilöstö osa kunnan henkilöstöä, talousarvio osana kunnan talousarviota ja kirjanpito osa kunnan kirjanpitoa, vaikka taloutta seurattaisiin erillisenä
  - Taustalla ehkä vahvemmat resurssit, mutta edellyttää suurempaa luottamusta
  - Sopimuksessa voidaan sopia miten toimitaan esim. yli- tai alijäämien suhteen toiminnan lakkaamistilanteessa

Kuntalaki § 52 ja § 56; mahdolliset työllisyysalueen järjestäytymismuodot

52 §

Sopimus yhteisestä toimielimestä

Yhteistä toimielintä koskevassa sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) yhteisen toimielimen tehtävistä sekä tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä;
- 2) yhteisen toimielimen kokoonpanosta ja muiden kuntien oikeudesta valita toimielimen jäseniä;
- 3) kustannusten perusteista ja jakautumisesta;
- 4) sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Sopimuksessa voidaan myös sopia siitä, ettei vastuukunnan kunnanhallituksella ole oikeutta ottaa yhteisen toimielimen päättämään asiaa käsiteltäväkseen.

56 §

Kuntayhtymän perussopimus

Perussopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) kuntayhtymän nimestä, kotipaikasta ja jäsenkunnista;
- 2) kuntayhtymän tehtävistä sekä tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä;
- 3) yhtymäkokousedustajien tai yhtymävaltuuston taikka muun ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen jäsenten lukumäärästä ja äänivallan perusteista;
- 4) kuntayhtymän muista toimielimistä sekä niiden tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta;
- 5) siitä, mikä kuntayhtymän toimielin valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset, sekä siitä, millä tavoin oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen päätetään;
- 6) jäsenkuntien osuudesta kuntayhtymän varoihin ja vastuusta sen veloista sekä muista kuntayhtymän taloutta koskevista asioista;
- 7) kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksesta;
- 8) kuntayhtymästä eroavan jäsenkunnan ja toimintaa jatkavien jäsenkuntien asemasta;
- 9) kuntayhtymän purkamisesta ja loppuselvityksen suorittamisesta;
- 10) menettelystä, jolla kuntayhtymän alijäämä katetaan tilanteessa, jossa jäsenkunnat eivät ole hyväksyneet 119 §:n 2 momentissa tarkoitettua sopimusta kuntayhtymän talouden tasapainottamisesta;
- 11) talouden ja toiminnan seurantarjestelmästä ja raportoinnista jäsenkunnille.

Perussopimuksessa voidaan myös sopia, että kuntayhtymän muun toimielimen kuin yhtymäkokouksen jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja ja että sopimuksessa määrätyissä asioissa päätöksen tekemiseen vaaditaan määränemmistö.

Hallintomallista

- **Miten kokonaisuutta tulisi ohjata? Järjestämisvastuu kuuluu vastuukunnalle tai työllisyysalueelle.**
- Keski-Uudenmaan alueella on tässä kokonaisuudessa neljä melko tasavahvaa kuntaa ja kaksi pienempää kuntaa.
- Vastuukuntamalli sopii ensisijaisesti tilanteeseen, jossa on selvä keskuskaupunki joka voi ottaa hoitaakseen järjestämisvastuun osana oman kaupungin toimintaa. Keski-Uudellamaalla ei näin ole, vaan järjestämisvastuullinen kunta tulee olemaan tasavahva kolmen muun kunnan kanssa.
- Yhden toimielimen hallinto on kevyt perustaa, mutta neljän tasavahvan kunnan näkökulmasta raskas hallittava
- Myös kunnan koulutuskuntayhtymän sidosyksikköjen valitseminen on kuntayhtymässä huomattavasti vastuukuntaa neutraalimpi asia - sidosyksikköjä voi olla yhden sijaan useampi

Tuki välttämättömiin muutokustannuksiin

- Alkuseelvitykset ja laskelmat Keu-kuntien osalta on laadittu:
  - **Valmisteluorganisaation henkilöstö alk 1.6.2023: 9 HTV= 360 000€.** Olettamuksella, että vuoden 2023 valmistelijat aloittavat työnsä keskimäärin 1.6.2023 on heillä jokaisella tuolta vuodelta 0,5 HTV ja 1 HTV vuodelta 2024. Kokonaisen henkilötyövuoden arvio sivukuluihin 80 000 euroa. Sivukulukerroin 1,5, mikä sisältää myös tilat, työvälineet ja muut kustannukset.
  - Lisäksi asiantuntijapalveluiden hankinta **60 000€.**
  - Tuusulan kunnan valmistelukuluihin on laskettu nyt tiedossa olevat (0,7HTV + 0,5HTV) **1.2 HTV 192 000€.** Ohjausryhmän muiden jäsenten työaika ei ole tässä huomioitu.
- Laskelmiin perustuva tuki maksetaan kunnalle sen jälkeen kun työllisyysalueista on sovittu
  - Myös Tuusulaan avataan kustannusten seurantaan oma seurantakoodi valmistelun kustannusten kokoamiseksi ja raportoinnin mahdollistamiseksi